

Цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки
АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»

6 семестр

Кількість кредитів ЄКТС - 4 кредити.

Основна мета засвоєння курсу полягає у формуванні цілісної системи знань і навичок з українського правознавства, сформованого на базі сучасних досягнень юридичної науки, надання знань з питань громадянства, загальної теорії суспільства та держави, держави й права, з природної сутності держави й права, їх форм, з питань співвіднесення цивільного суспільства і держави, основних прав і свобод людей й громадян України, безпосередньої та представницької демократії, форм державного і територіального устрою України, системи органів держави, місцевого самоуправління, а також засвоєння правових основ таких галузей законодавства, як цивільне, трудове, шлюбно-сімейне законодавство та інших галузевих юридичних наук.

Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності).

Зміни, що відбуваються в соціально-економічній сфері останнім часом, безпосередньо стосуються кожного громадянина нашої країни, тому потребують підготовки високкваліфікованих фахівців. В умовах демократизації українського суспільства особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення нового мислення, виховання загальної правової культури, високої професійності при вирішенні різноманітних завдань, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- сформувані у студентів правові знання щодо розуміння змісту законів та підзаконних актів, аналізу основних законодавчих актів, тлумачення законів на користь прав фізичних та юридичних осіб.
- засвоєння знань про функціонування механізму здійснення повновладдя українським народом;
- оволодіння знаннями про сутність таких соціальних феноменів як влада (соціальна влада, публічна влада), народне представництво, парламентаризм, безпосередня демократія, суверенітет, громадянство, статус особи та ін.

Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даної дисципліни.

Основні знання:

- існуючі нормативні документи та вимоги до їх оформлення;
- як правильно використовувати нормативні документи;
- юридичне забезпечення професійної діяльності;
- законодавче регулювання діяльності підприємства.

Основні вміння:

- правильно використовувати нормативні документи;
- здійснювати аналіз нормативно-правових актів та документів конкретного підприємства;
- використовувати положення законодавства з окремих галузей права України;
- залучати правові інстанції для захисту конституційних прав у професійній діяльності;
- реалізовувати свої правові можливості;
- складати різного роду правові документи.

Короткий зміст дисципліни

Тема 1. Виникнення та розвиток держави і права

Основні закономірності виникнення держави і права. Особливості формування держави у різних народів. Ознаки, що відрізняють державу від родової організації влади первісного суспільства. Причини виникнення держави. Основні теорії походження держави і права. Виникнення юридичного права у різних народів. Історичні типи держави і права. Роль держави і права в організації суспільства і здійсненні політичної влади.

Тема 2. Основи теорії держави і права

Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Характеристика внутрішніх і зовнішніх функцій держави. Поняття форми держави. Загальна характеристика держав, що існували на території сучасної України. Співвідношення і взаємодія держави та особи. Форми взаємодії держави та об'єднань громадян. Поняття права та його ознаки. Функції і принципи права. Поняття системи права як внутрішньої його організації. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу. Реалізація норм права: загальна характеристика. Правові відносини: загальна характеристика. Законність, правопорядок, суспільний порядок і дисципліна.

Тема 3. Загальна характеристика громадянського суспільства і правової держави

Поняття та ознаки громадянського суспільства і правової держави. Співвідношення громадянського суспільства і правової держави. Основні напрями формування громадянського суспільства і правової держави в Україні.

Тема 4. Конституційне право України – провідна галузь національного права

Поняття, предмет, метод, джерела конституційного права України. Правовий статус особи. Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина. Єдність прав і обов'язків. Гарантії реалізації прав і свобод. Система державних органів в Україні. Правовий статус і повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, органів місцевого самоврядування.

Тема 5. Трудове право та правові основи соціального захисту в Україні

Поняття, предмет, завдання, джерела трудового права України. Правове регулювання зайнятості населення. Поняття, сторони, зміст, строки, форма трудового договору. Контракт як особлива форма трудового договору. Зміна умов трудового договору. Переведення на іншу роботу. Сумісництво та суміщення професій (посад). Підстави і порядок припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним

органу. Поняття робочого часу. Види і тривалість робочого часу. Надурочна робота. Поняття і види часу відпочинку. Види і тривалість відпусток, порядок і тривалість їх надання.

Тема 6. Цивільне право України

Поняття, особливості, джерела цивільного права. Цивільно-правові відносини. Громадяни як учасники цивільних правовідносин. Загальна характеристика цивільної правоздатності та дієздатності. Юридичні особи: поняття, ознаки, види. Майнові і особисті немайнові права громадян, їх захист.

Поняття та зміст права власності. Захист права власності. Форми власності в Україні. Поняття, види, характеристика зобов'язань, підстави їх виникнення. Сторони зобов'язань. Засоби забезпечення виконання зобов'язань. Неустойка. Застава. Завдаток. Поручительство. Гарантія. Підтримання. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди. Поняття спадщини та спадкування. Підстави спадкування. Час і місце відкриття спадщини. Усунення від права спадкування. Спадкування за правом представлення. Спадкування за заповітом. Заповіт з умовою. Секретний заповіт. Спадкування за законом. Черги спадкування. Право на обов'язкову частку спадщини.

Тема 7. Кримінальне право України

Поняття, предмет, завдання, принципи кримінального права України. Поняття злочину, його ознаки та види. Суб'єкт злочину. Осудність і неосудність. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність. Поняття, мета, види покарань. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. Обставини, що пом'якшують або обтяжують кримінальну відповідальність.

Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра теорії та історії держави і права Інституту політології та права: доцент Токарчук О.В.

Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення дисципліни відводиться 72 годин (2 кредити СКТС), з яких: лекційних - 18 год., семінарських - 12 год., індивідуальної роботи - 10 год., самостійної роботи студентів - 32 год.

Дисципліна викладається у VI семестрі.

Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни

1. Основи правознавства / За ред. В.П.Пастухова. – К., 2000.
2. Загальна теорія держави і права / За ред. В.В.Копейчикова. – К., 2003.
3. Правознавство: [підручник] / А.І.Берлач, Д.О.Карпенко, В.С.Ковальський, А.М.Колодій, А.Ю.Олійник, О.О.Підопригора. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 752 с. – Бібліогр.: с. 737 – 740.

Метод навчання: Лекції із застосуванням електронних презентацій.

Консультації: відповідно до графіку консультацій професорсько - викладацького складу кафедри культурології.

Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на семінарських заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань, підготовки есе за заданою тематикою.

Підсумковий контроль: залік у VI семестрі.

Реєстрація на навчальну дисципліну: в деканаті.